

Íbúakosningar um sameiningu Borgarbyggðar og Skorradalshrepps 5.-20. september

Kynning á íbúafundi 27. ágúst 2025

01

Íbúakosningar um
sameiningu Borgarbyggðar
og Skorradalshrepps
5.-20. september

Íbúakosningar um sameiningu 5.-20. september 20205

- Kosið verður um það hvort Borgarbyggð og Skorradalshreppur eigi að sameinast í eitt sveitarfélag eða ekki.
- Um er að ræða tvennar íbúakosningar, einar í hvoru sveitarfélagi, á grundvelli 119. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 123/1993 og reglugerðar nr. 922/2023 um íbúakosningar sveitarfélaga.
- Á kjörskrá eru allir íbúar sveitarfélaganna sem hafa náð 16 ára aldri á lokadegi kosninganna og uppfylla önnur skilyrði um kosningarétt.
- Einfaldur meirihluti greiddra atkvæða í hvoru sveitarfélagi ræður niðurstöðu íbúakosningar og hún er bindandi fyrir hlutaðeigandi sveitarstjórn.
- Hægt er að kjósa á kjörstað eða í póstkosningu. Þeir sem óska eftir að kjósa í póstkosningu senda beiðni þess efnis á postkosning@borgfirdingar.is. Atkvæði í póstkosningu skal skilað til kjörstjórnar fyrir lokun kjörstaða 20. september.

Kjörstaðir og opnunartími

Borgarbyggð – fjórar kjördeildir

Skrifstofa Borgarbyggðar – allar kjördeildir

- 5. september 10:00-14:00
- 8.-12. september kl. 12:00-14:00
- 15.-19. september kl. 12:00-14:00

Félagsheimilið Lindartunga - Lindartungukjördeild

- 18. september kl. 18:00-20:00

Grunnskólinn á Kleppjárnsreykjum - Kleppjárnsreykjakjördeild

- 18. september kl. 16:00-20:00

Félagsheimilið Þinghamar, Varmalandi – Þinghamarskjördeild

- 18. september kl. 16:00-20:00

Hjálmaklettur, Borgarnesi - allar kjördeildir

- 20. september kl. 10:00-18:00

Skorradalshreppur – ein kjördeild

Laugabúð í Skorradal

- 5. september kl. 10:00-14:00
- 8., 10., 15. og 18. september kl. 16:00 til 18:00.
- 20. september kl. 10:00-18:00.

***Talning atkvæða fer fram í
Hjálmakletti í Borgarnesi eftir lokun
kjörstaða. Atkvæði í hvoru
sveitarfélagi fyrir sig eru talin
sérstaklega.***

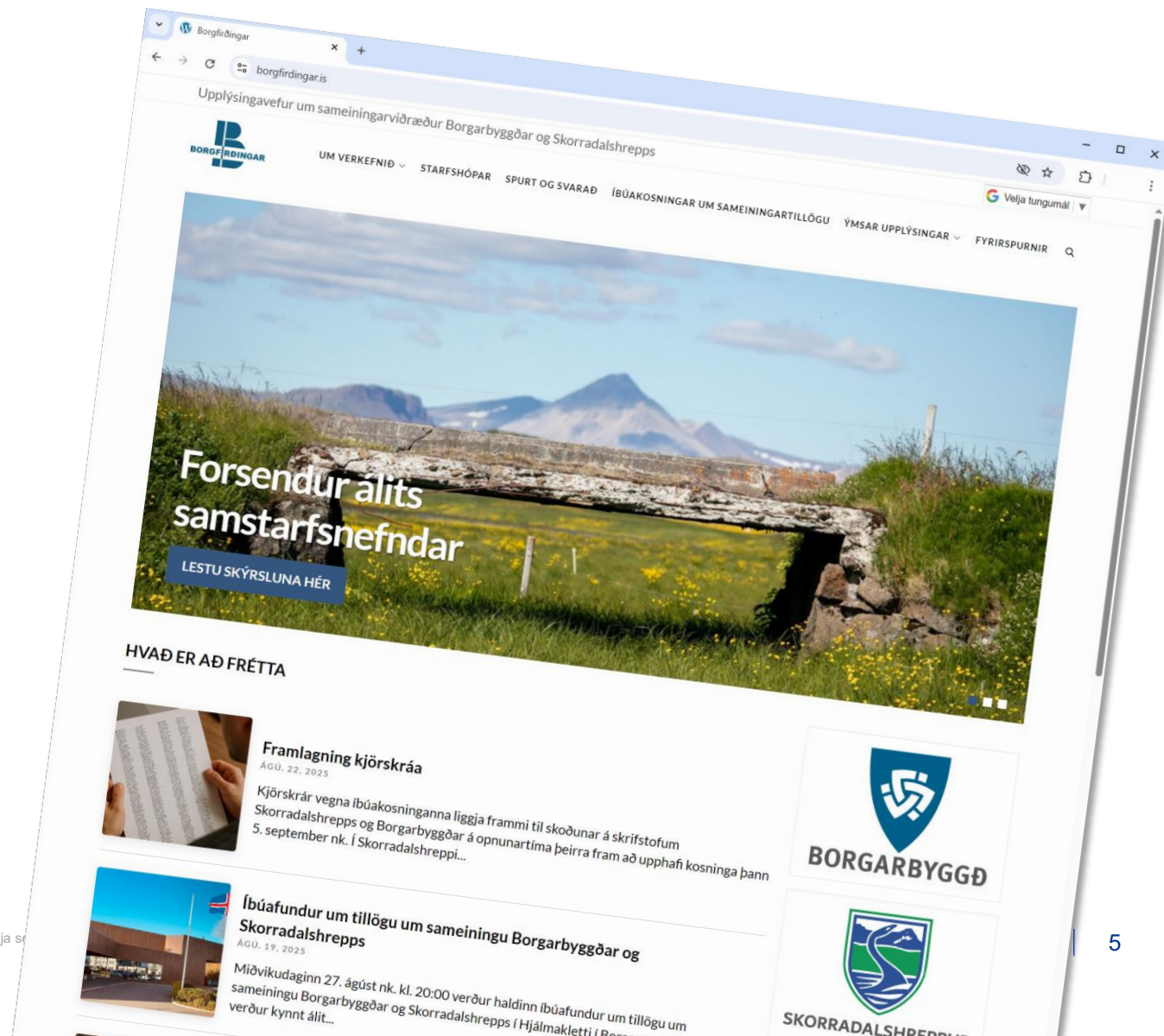
***Íbúar geta fylgst með talningunni á
staðnum eins og húsrúm leyfir.***

Upplýsingavefurinn – [https:// borgfirdingar.is](https://borgfirdingar.is)

Á vefsvæði samstarfsnefndar er að finna ýmsar upplýsingar um sameiningarviðræðurnar og íbúakosningarnar, s.s.:

- Forsendur álits samstarfsnefndar
- Upplýsingar um kosningarnar
- Niðurstöður starfshópa
- Fréttir af undirbúningi kosninganna
- Algengar spurningar og svör
- Fyrirspurnir (eyðublað)

02

Viðræður um sameiningu

Samstarfsnefnd um sameiningu

Fulltrúar sveitarfélaganna

Guðveig Eyglóardóttir, formaður, Borgarbyggð

Ragnhildur Eva Jónsdóttir, Borgarbyggð

Jón Einarsson, Skorradalshreppi

Kristín Jónsdóttir, Skorradalshreppi

Starfsmenn

Lilja B. Ágústsdóttir er starfsmaður samstarfsnefndar.

KPMG sá um verkefnisstjórn og veitti ráðgjöf og aðstoð við greiningar.

Hlutverk samstarfsnefndar

- Að kanna möguleika á sameiningu viðkomandi sveitarfélaga.
- Að skila álit til viðkomandi sveitarstjórna.
- Að kynna tillögu um sameiningu fyrir íbúum.

Hvers vegna sameiningarviðræður?

Stefna stjórnvalda

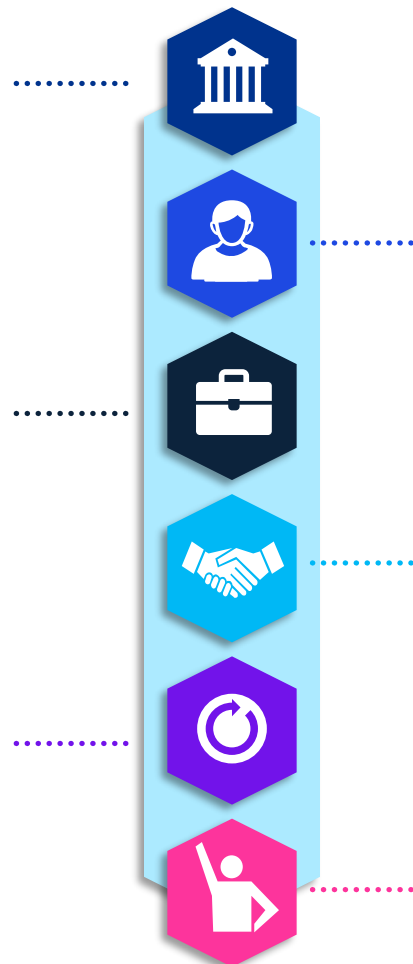
Stefna stjórnvalda er að ekkert sveitarfélag verði undir 1.000 íbúum til að tryggja að þau standi undir lögbundinni þjónustu við íbúana.

Vaxandi kröfur til sveitarfélaga

Lögbundnar skyldur sveitarfélaga eru alltaf að aukast, bæði varðandi verkefni og þær formkröfur sem gerðar eru í stjórnsýslu.

Aukin áhersla á sjálfbærni

Stærri sveitarfélög eru talin líklegri til að geta veitt nauðsynlega þjónustu og staðið undir kostnaði við veitingu hennar en minni sveitarfélög.

Kröfur íbúa til þjónustu

Íbúar þekkja betur rétt sinn og gera meiri kröfur en áður. Þeir bera þjónustu síns sveitarfélags saman við þjónustu annarra sveitarfélaga.

Sameiginlegir hagsmunir

Sameiginlegir hagsmunir og góð reynsla af samstarfi sveitarfélaga í byggðasamlögum og öðrum samstarfsverkefnum leiðir oft til þess að sveitarstjórnarfolk skoðar sameiningu.

Erfitt að manna hlutverk

Minnkandi áhugi gerir sveitarstjórnnum erfitt fyrir að manna nefndir og hlutverk fulltrúa sveitarfélagsins í samstarfsnefndum og stjórnnum félaga.

Sameiningarviðræður skv. 119. gr. sveitarstjórnarlaga

Stöðugreining

Upplýsinga er aflað um starfsemi sveitarfélaganna, skipulag, fjárhag, áætlanir, samstarfsverkefni, lýðfræði, þjónustusvæði og fleira sem gefið getur vísbendingar um það hvað myndi breytast við sameiningu.

Samráð er haft við starfsmenn og íbúa sveitarfélaganna.

Mótun tillögu og álits

Samstarfsnefnd um sameiningu fer yfir þau gögn sem safnað er í stöðugreiningu og dregur upp líklega framtíðarsýn fyrir sameinað sveitarfélag. Sveitarstjórnir taka álit samstarfsnefndar fyrir án atkvæðagreiðslu.

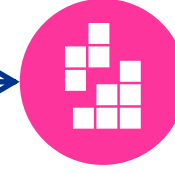
Kynning tillögu og álits

Álit samstarfsnefndar er kynnt fyrir íbúum í aðdraganda kosninga. Kynningin stendur yfir í a.m.k. 20 daga. Haldnir eru kynningarfundir og kynningarefni er birt opinberlega með ýmsum hætti.

Íbúakosning

Kosið verður um sameiningu í september 2025. Kosningin tekur tvær vikur og niðurstaða þeirra er bindandi. Íbúar beggja sveitarfélaga þurfa að samþykkja sameiningu til að af henni verði.

Innleiðing

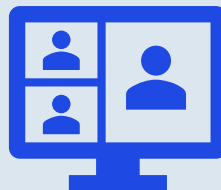
Ef íbúar samþykkja sameiningu er skipuð undirbúningsstjórn sem undirbýr gildistöku nýs sveitarfélags. Gerð er tillaga að nýrri samþykkt fyrir sveitarfélagið og verklagi við samræmingu reglna, sameiningu fjárhagskerfa o.fl.

Nýtt sveitarfélag tekur til starfa eftir sveitarstjórnarkosningar 2026.

Hvað er búið að gera?

Viðræður um sameiningu

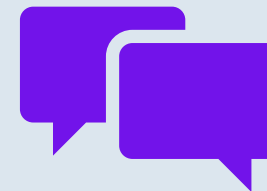
Sveitarfélögin áttu í óformlegum viðræðum frá febrúar til júlí 2024. Formlegar viðræður hófust í ágúst 2024. Samstarfsnefnd skilaði álitinu sínu til sveitarstjórnanna tveggja í júní 2025.

Samráð við íbúa

Haldnir hafa verið íbúafundir í sveitarfélögunum tveimur til að kynna verkefnið og leita eftir sjónarmiðum íbúa.

Íbúafundir verða einnig haldnir fyrir kosningar til að kynna álit og framtíðarsýn samstarfsnefndar.

Stöðugreining

Teknar voru saman upplýsingar um fjárhagsstöðu sveitarfélaganna, skipurit, fyrirkomulag þjónustu, samstarfsverkefni, íbúafjölda, mannfjöldaspá, álagningu skatta og fleira.

Samráð við starfsmenn og kjörna fulltrúa

Haldin var vinnustofa með lykilstarfsmönnum, kjörnum fulltrúum og nefndarfólki til að kortleggja styrkleika, veikleika, ógnanir og tækifæri í starfsemi sveitarfélaganna.

03

Álit og framtíðarsýn

Álit samstarfsnefndar

Samstarfsnefnd skilaði álti sínu til sveitarstjórna Borgarbyggðar og Skorradalshrepps í júní. Í því kemur fram að hún telur að sameining muni hafa fleiri kosti í för með sér en ókosti fyrir íbúa og að henni fylgi tækifæri sem annars stæðu sveitarfélögunum ekki til boða.

Tækifæri

Skilvirkari og markvissari stjórnsýsla og þjónusta.

Jafnara aðgengi íbúa að þjónustu.

Tækifæri til frekari atvinnuþróunar og nýsköpunar.

Sterkur fjárhagur og meiri fjárfestingargeta en hjá sveitarfélögunum hvoru um sig, m.a.

Sameiningarframlög myndu auka svigrúm til fjárfestinga í sameinuðu sveitarfélagi.

Aukinn slagkraftur í hagsmunagæslu s.s. varðandi innviðauppbyggingu og þjónustu ríkisins.

Áskoranir

Jöfnun mismunandi skatthlutfalla sveitarfélaganna.

Áhyggjur hluta íbúa Skorradalshrepps af því að missa áhrif á ákvarðanir í nærumhverfi sínu.

Lækkun framlaga Jöfnunarsjóðs miðað við framlög til Borgarbyggðar fimm árum eftir sameiningu.

Áherslur varðandi þjónustu

Fulltrúar Borgarbyggðar og Skorradalshrepps í samstarfsnefnd hafa í vinnu sinni við skoðun á sameiningu sveitarfélaganna verið sammála um að leggja áherslur á áframhaldandi gott þjónustustig fyrir alla íbúa sveitarfélaganna.

- Uppbygging íþróttamannvirkja sem nýtist vel öllum aldurshópum.
- Slökkvistöð á Hvanneyri til að tryggja gott viðbragð sem mun nýtast íbúum og sumarhúsaeigendum í Skorradal og nágrenni vel.
- Góð þjónusta við alla íbúa í tengslum við sorpmál og mikilvægi þess að greiðlegt sé að losa sorp. Gámastöðvar séu aðgengilegar og í hóflegri fjarlægð. Skorradalshreppur leggur mikla áherslu á að sorpþjónusta verði ekki skert frá því sem nú er og að áfram verði sorpmóttaka fyrir allt sorp í Skorradal.
- Skipulag snjómoksturs sé gott og taki mið af því að flest allir íbúar sveitarfélaganna þurfa að sækja vinnu, skóla og þjónustu flesta daga ársins.
- Félagsþjónusta og þjónusta við eldri borgara taki mið af þörfum samtímans og ólíkum þörfum fjölbreytts og vaxandi hóps eldra fólks.
- Skorradalshreppur leggur áherslu á að öryggismyndavélar sem hafa verið settar upp til að tryggja öryggi íbúa og sumarhúsaeigenda verði viðhaldið.

Áhrifagreining - samantekt

Stjórnsýsla

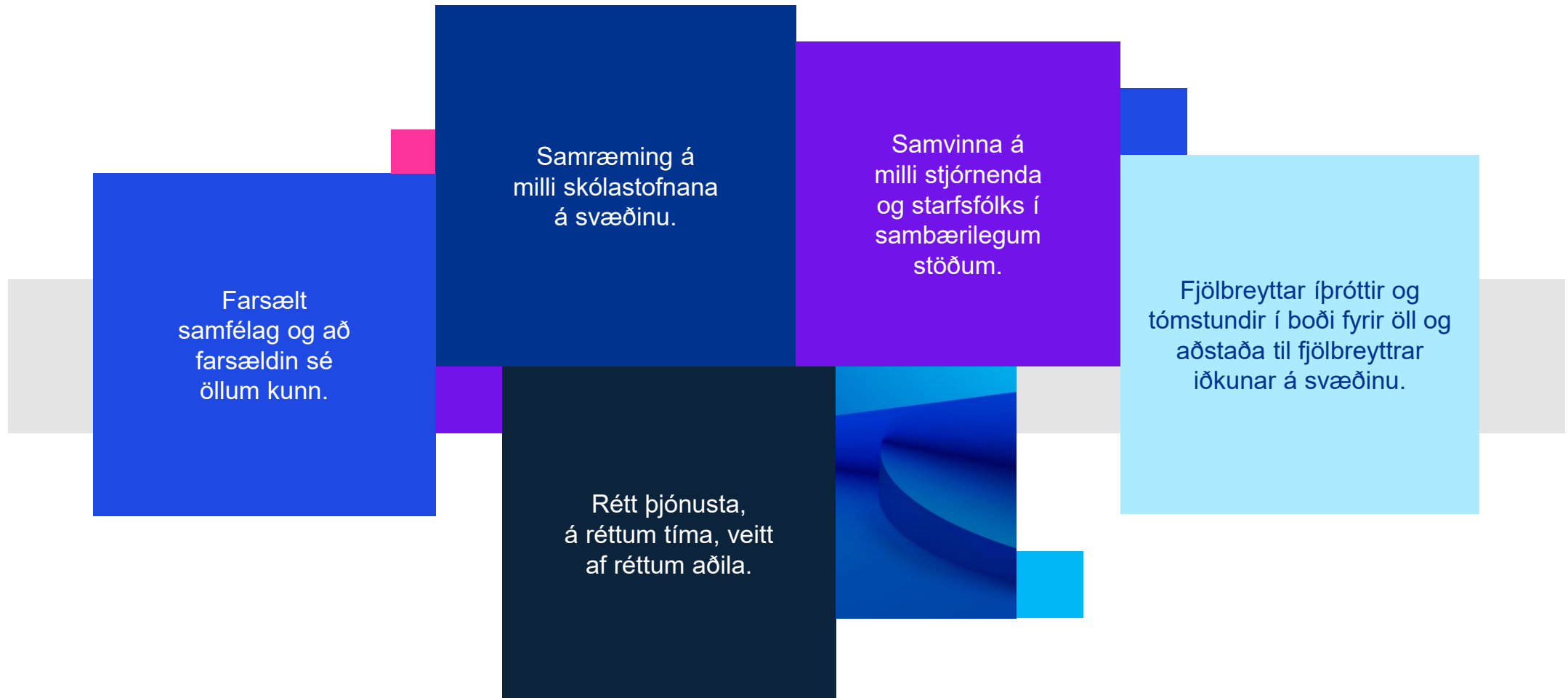
Þjónusta

Fjárhagur

	Íbúar Borgarbyggðar	Áhrif íbúa verða óbreytt	Þjónusta breytist líklega lítið eða ekki	Ólíklegt að gjaldskrár breytist.
	Íbúar Skorradals- hrepps	- Umboðskehja órofin - bein þátttaka í kjöri þeirra sem taka ákvarðanir um þjónustu - Skilvirkari stjórnsýsla - Skipulags- og byggingarmál færast á stærri vettvang	- Aðgangur að þjónustu sem ekki fellur undir þjónustusamning, t.d. líkamsrækt fyrir eldri borgara (Janusarverkefni) - Þjónusta til íbúa verður tryggð.	- Fasteignaskattar myndu líklega lækka. - Sorphirðugjöld myndu líklega hækka . - Útsvar mun líklega hækka.
	Saman	- Fulltrúum í sameiginlegum stjórnun og ráðum mun líklega fækka - Minna flækjustig í stjórnsýslu - Tími starfsmanna nýtist betur í þjónustu frekar en fundahöld í samstarfsverkefnum - Sterkari rödd í hagsmunagæslu fyrir íbúa.	Meira jafnræði þjónustu.	- Jöfnunarframlög gætu lækkað lítillega - Sameiningarframlög 411 m.kr. til lækkunar skulda eða til fjárfestinga - Tekjur af fasteignasköttum gætu lækkað - Kostnaður vegna launa nefnda og sveitarstjórna lækkar. - Minni aðkeypt þjónusta, svo sem vegna skipulags- og byggingafulltrúa - Lægri uppgjörskostnaður (áætlunargerð og ársreikningur)

Framtíðarsýn í fjölskyldumálum

Framtíðarsýn um byggðarþróun

Eitt aðalskipulag með skilgreindum svæðum fyrir nýja íbúðabyggð, landbúnaðarland og frístundabyggð. Gott ræktarland er varið í skipulagi.

Sveitarfélagið stendur vel að úrgangsmálum og endurvinnslu, bæði í íbúðarbyggð og á sumarhúsasvæðum.

Góðir innviðir tryggja góðar og öruggar vegasamgöngur, traust og gott ljósleiðarasamband. Hitaveita er komin á í Skorradal.

Öflugt atvinnusvæði og þjónustukjarni á Hvanneyri, þar sem meðal annars er brunavarna- og björgunarmiðstöð.

Aukin uppbygging atvinnu- og íbúðarhúsnæðis til að mæta þörfum ört vaxandi íbúafjölda í heilsársbúsetu í sveitarfélaginu.

Framtíðarsýn um rekstur

Sveitarfélagið er nútímalegt, faglega sterkt og vel í stakk búið til að veita framúrskarandi þjónustu við alla íbúa.

Sveitarfélagið er fjárhagslega öflugt með fjölbreytta tekjustofna, með góða getu til að sinna þjónustu, viðhalda og byggja upp innviði.

Sveitarfélagið á vel viðhaldið og hagkvæmt eignasafn sem mætir þörfum og framtíðarsýn.

Sveitarfélagið er eftir-sóknarverður kostur til búsetu og sem vinnustaður. Íbúasamsetning sveitarfélagsins er fjölbreytt og í góðu jafnvægi.

Sveitarfélagið er samkeppnishæft og laðar að sér þjónustumiðað starfsfólk með öflugra fagþekkingu og getu til að sinna starfsemi sveitarfélagsins.

04

Stöðugreining

Samfélag

Íbúapróun og mannfjöldaspá

Íbúum á Vesturlandi hefur fjölgað mikið á síðustu árum. Hér til hliðar má sjá íbúapróun og spá fyrir Borgarbyggð og Skorradalshrepp.

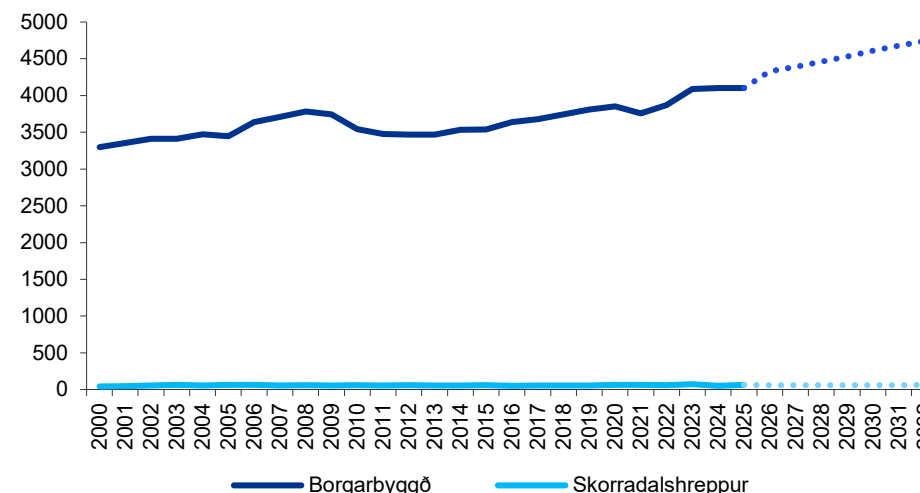
Samkvæmt upplýsingum frá Hagstofu Íslands voru íbúar Borgarbyggðar 4.102 og íbúar Skorradalshrepps 65 þann 1.1.2025.

Mannfjöldaspáin í línuritinu byggist á húsnæðisáætlunum sveitarfélaganna en notast er við söguleg gögn frá Hagstofu Íslands varðandi íbúapróun.

65 íbúar
Skorradalshreppur

4.102 íbúar
Borgarbyggð

Íbúapróun til 2025 og mannfjöldaspá til 2032

Árið 2024 voru 21,6% íbúa Borgarbyggðar með erlent ríkisfang en 5,8% íbúa Skorradalshrepps. Hlutfallið var 16,6% á landinu öllu.

Heimild: Hagstofan til 2025 og spá úr húsnæðisáætlunum sveitarfélaganna 2026-2032

Þéttbýli og dreifbýli

Skorradalshreppur

Í Skorradalshreppi er ekkert þéttbýli. Allir íbúar sveitarfélagsins búa í dreifbýli.

Borgarbyggð

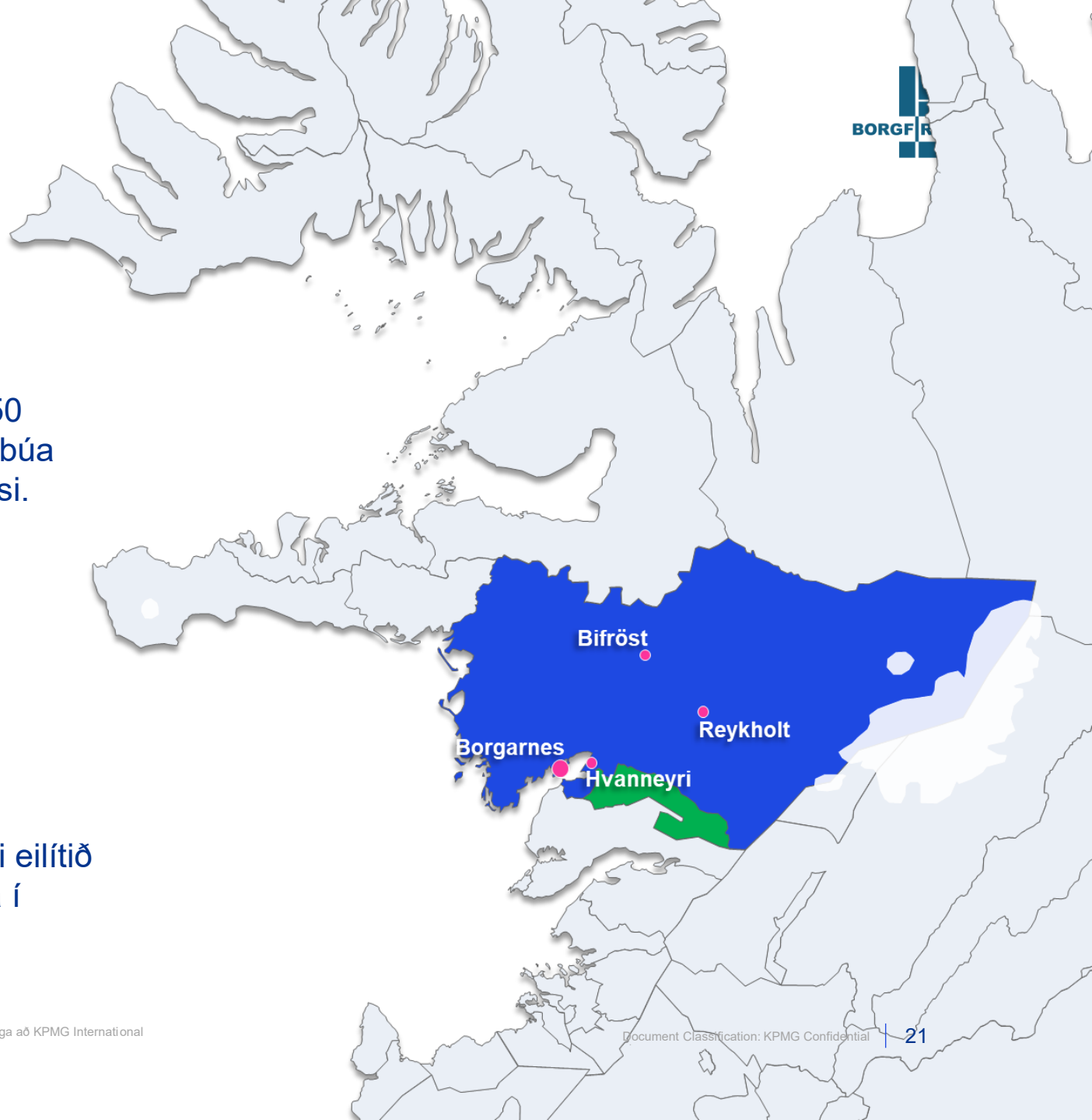
Árið 2024 voru fjórir þéttbýliskjarnar með fleiri en 50 íbúa í Borgarbyggð. Þar bjuggu samtals um 69% íbúa sveitarfélagsins. Um 52% íbúanna búa í Borgarnesi.

Þéttbýliskjarnar í Borgarbyggð 2024	
Þéttbýliskjarni	Íbúar
Borgarnes	2.147
Bifröst	309
Reykholt	84
Hvanneyri	293
	2.833

Sameinað sveitarfélag

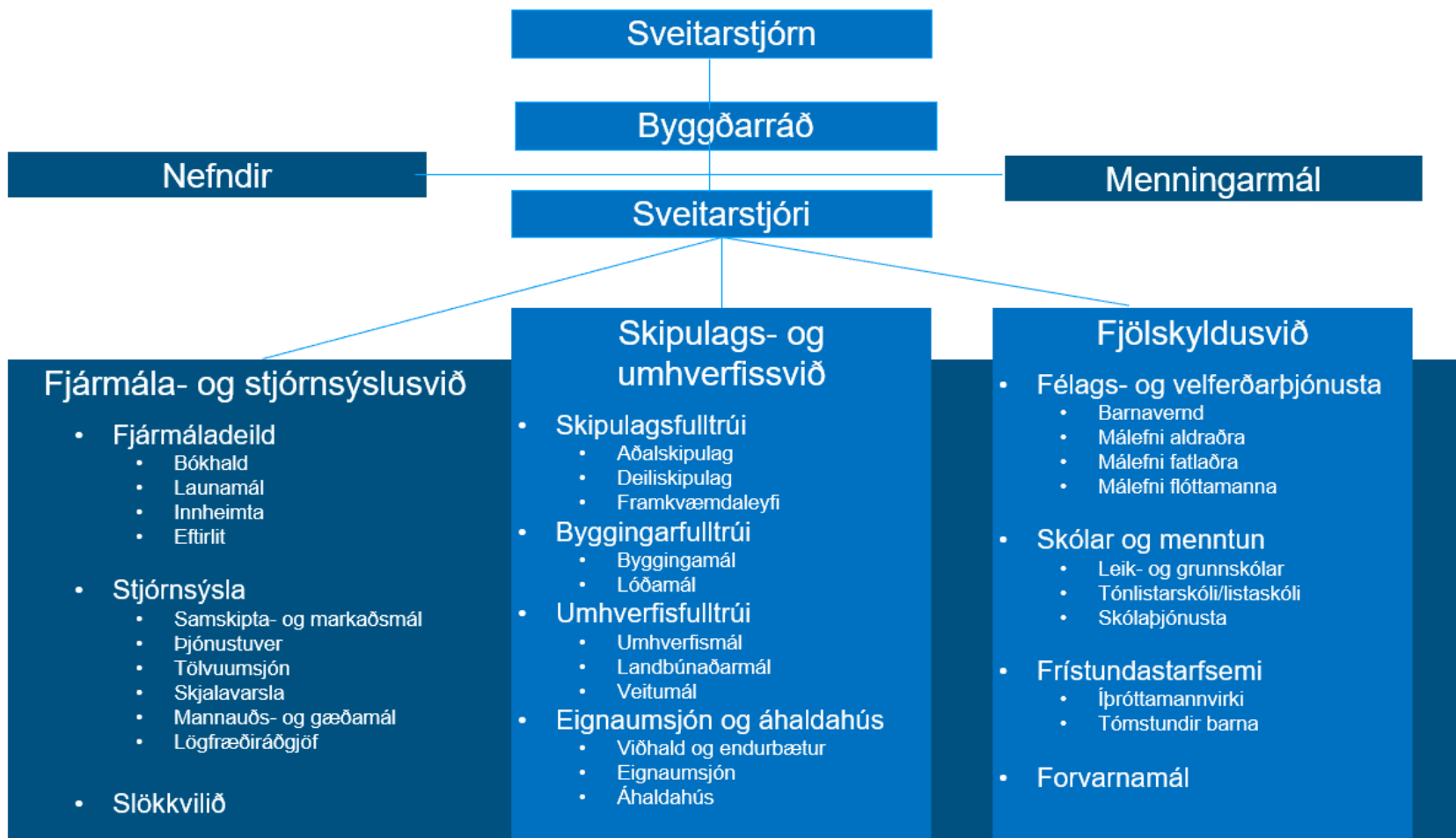
Í sameinuðu sveitarfélagi yrði hlutfall í íbúa þéttbýli eilítið lægra en í Borgarbyggð eða um 68%. Hlutfall íbúa í Borgarnesi lækkar lítillega en yrði áfram um 52%.

Heimild: Hagstofan

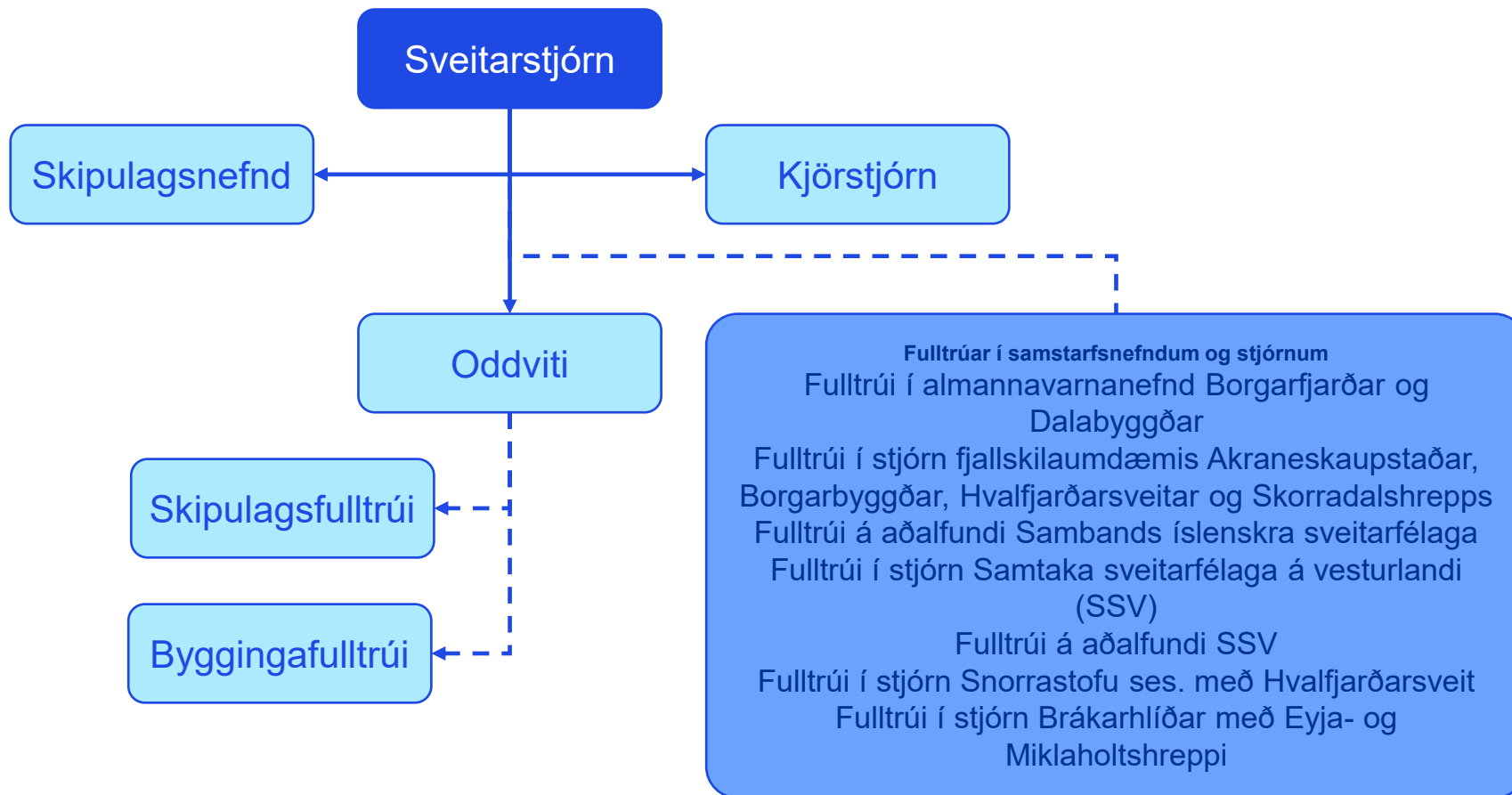

Stjórnskipulag og stjórnsýsla

Skipurit Borgarbyggðar

Skipurit Skorradalshrepps

Þjónustusamningur sveitarfélaganna

Skorradalshreppur og Borgarbyggð hafa gert með sér samning um að Borgarbyggð veiti íbúum Skorradalshrepps flesta þá þjónustu sem sveitarfélaginu ber að veita, auk nokkurra þjónustupátta sem ekki eru lögskyld verkefni. Með samningnum framselur Skorradalshreppur vald til töku ákvarðana til sveitarstjórnar Borgarbyggðar.

Samningurinn nær til eftirtalinna verkefna:

Lögskyld verkefni þar sem Borgarbyggð telst vera leiðandi sveitarfélag:

- a) Málefni grunnskóla, þar á meðal tómstunda- og félagsstarf nemenda sem og frístundaheimili (þó ekki skólaakstur fyrir nemendur úr Skorradalshreppi).
- b) Félagsþjónusta
- c) Barnaverndarþjónusta
- d) Þjónusta við fatlað fólk með langvarandi stuðningsþarfir
- e) Brunavarnir

Önnur þjónusta sem Borgarbyggð veitir íbúum Skorradalshrepps aðgang að:

- a) Leikskóli
- b) Tónlistarskóli
- c) Byggðasafn og náttúrugripasafn Safnahúss Borgarfjarðar
- d) Tómstundaakstur úr Grunnskóla Borgarfjarðar í Borgarnes
- e) Vinnuskóli Borgarbyggðar
- f) Bókasafn og önnur söfn Borgarbyggðar

Fjárhagur

Almennt um fjármál sveitarfélaga

Fjárhagsleg viðmið í lögum og reglugerðum:

Jafnvægisregla

„Samanlögð heildarútgjöld til rekstrar vegna A- og B-hluta í reikningsskilum séu á hverju þriggja ára tímabili ekki hærri en sem nemur samanlögðum reglulegum tekjum.“

Skuldaregla

„Heildarskuldir og skuldbindingar A- og B-hluta í reikningsskilum séu ekki hærri en nemur 150% af reglulegum tekjum.“

Fjármál sveitarfélagsins skiptast í A- og B-hluta

- **A-hluti:** starfsemi sem að hluta eða öllu leyti er fjármögnuð með skatttekjum.
- **B-hluti:** fyrirtæki sem eru í eigu sveitarfélagsins og eru rekin sem sjálfstæðar einingar.

Meginregla um ábyrga fjármálastjórnun

Samkvæmt 64. gr. sveitarstjórnarlaga ber sveitarstjórn að sjá til þess að rekstri, fjárfestingum og ráðstöfun eigna og sjóða sé þannig hagað á hverjum tíma að sveitarfélagið muni til framtíðar geta sinnt skyldubundnum verkefnum sínum.

Rekstur sveitarfélaganna

Bæði sveitarfélög stóðust viðmið um ábyrga fjármála-stjórnun árið 2024 skv. ársreikningum. Skorradalshreppur stóðst ekki jafnvægisreglu árið 2022 og 2023.

Veltufjármunir Skorradalshrepps duga til að greiða upp skuldir sveitarfélagsins. Skorradalshreppur er því í raun skuldlaus.

Skuldaviðmið Borgarbyggðar er 35% eða 115% undir hámarkinu, sem er 150%.

Ársreikningur 2024

	Skorradalshreppur	Borgarbyggð
Íbúar	65	4.102
Veltufé frá rekstri	20,8%	12%
Skuldaviðmið ¹	-	35%
Skuldahlutfall	25%	77%
Veltufjárhlutfall	1,14	1,33
Eiginfjárhlutfall	69,8%	53,6%
Rekstarniðurstaða	35.271	439.877
Rekstarniðurstaða á íbúa	543	107
Jafnvægisregla 2024	54.146	1.193.121
Jafnvægisregla á íbúa 2024	833	291
Framlegð sem hlutfall af tekjum	20,9%	10,2%
Starfsmenn	-	393
Stöðugildi	-	319

¹ Skuldaviðmið skv. reglugerð nr. 502/2012, skuldaviðmið er ekki reiknað þegar veltufjármunir eru umfram skuldir.

Skattar og gjöld 2025

- Útsvar er 13,5% í Skorradalshreppi en 14,97% í Borgarbyggð. Mismunurinn er 1,47 prósentustig. Álagning er því um 10,8% hærri í Borgarbyggð. ($14,97/13,5=1,108$)
- Fasteignaskattur A er hærri hjá Skorradalshreppi og nemur 0,40% af heildarfasteignamati en hjá Borgarbyggð er álagningin 0,35%.
- Fasteignaskattur C er 1,39% af fasteignarmati hjá Borgarbyggð en nemur 1,28% hjá Skorradalshreppi.
- Síðasti dálkurinn sýnir það álagningarhlutfall sem þarf til að ná samanlögðum tekjum sveitarfélaganna af útsvari og fasteignaskatti miðað við forsendur ársins 2024.

Gjaldskrá 2025

	Borgarbyggð	Skorradalshreppur	Sameinað
Útsvar	14,97%	13,50%	14,94%
Fasteignaskattur A (íbúðarhúsnæði) ¹	0,35%	0,4%	0,4%
Fasteignaskattur B (opinberar byggingar) ¹	1,3%	1,3%	1,3%
Fasteignaskattur C (atvinnuhúsnæði) ¹	1,4%	1,3%	1,4%
Lóðarleiga íbúðarhúsnæði ¹	1,5%	1,5%	1,5%
Lóðarleiga atvinnuhúsnæði ¹	2,0%	-	2,0%
Gjald fyrir sorphirðu og –eyðingu (einbýlihús)	kr. 43.513	kr. 28.000	-
Rotþróargjald (10.000 l rotþró)	kr. 19.308	kr. 8.6732	-

¹ Reiknast sem hlutfall af fasteignarmati eignar

² 50% af fullu gjaldi skv. gjaldskrá vegna leiðréttingar á innheimtu.

Skattskyldar tekjur íbúa 2023

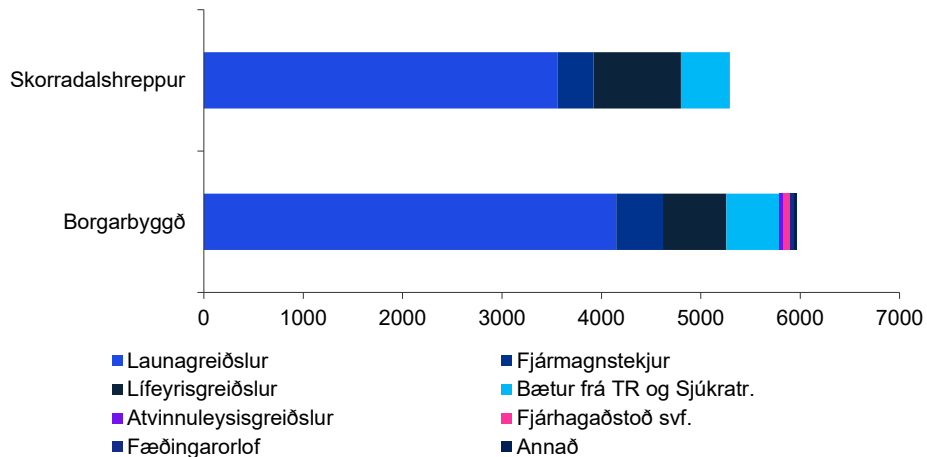
Hlutfall tekjuþega í Borgarbyggð er 76% en um 59% í Skorradalshreppi. Meðaltekjur á íbúa eru um 6,0 m.kr. í Borgarbyggð en um 5,3 m.kr. í Skorradalshreppi. Tekjur hvers tekjuþega eru um 9,0 m.kr. í Skorradalshreppi en 7,9 í Borgarbyggð. Tekjuþegar í Skorradalshreppi eru hlutfallslega færri en í Borgarbyggð en með hærri meðaltekjur.

Atvinnutekjur á íbúa í Borgarbyggð eru um 4,1 m.kr. á hvern íbúa en um 3,6 m.kr. í Skorradalshreppi.

Stærstur hluti atvinnutekna í báðum sveitarfélögum kemur frá störfum í opinberri stjórnsýslu, fræðslustarfsemi, heilbrigðis- og félagsþjónustu eða um 1,3 m.kr. á hvern íbúa í Borgarbyggð og um 1,8 m.kr. í Skorradalshreppi.

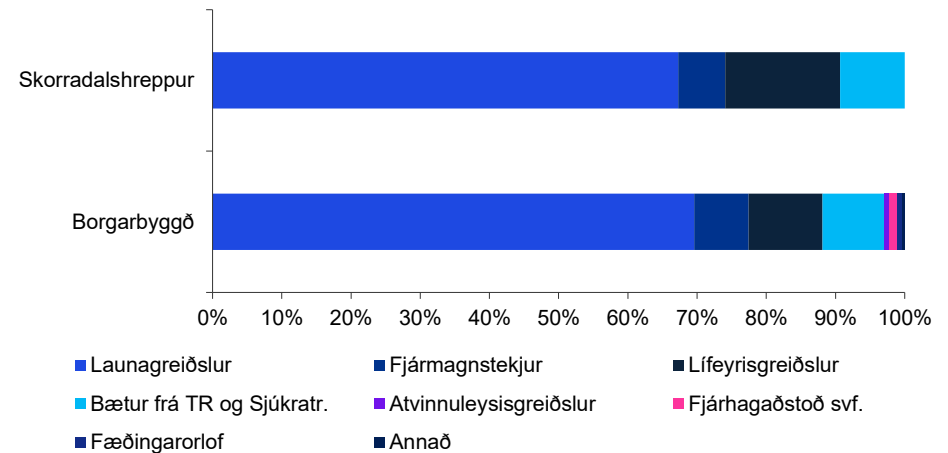
Tekjur íbúa í Borgarbyggð og Skorradalshreppi

- Þ.kr. á íbúa

Tekjur íbúa í Borgarbyggð og Skorradalshreppi

- Hlutfallsleg skipting

Heimild: Byggðastofnun

Útsvar og ráðstöfunartekjur 2025

Skorradalshreppur

13,5%

Borgarbyggð

14,97%

Mismunur

10,8%*

Forsendur

Útsvarsprósenta:

Mánaðarlaun kr. 850.000

Greidd laun á ári	7.081.246	6.943.301	137.945 (2%)
Staðgreiðsla á ári	2.302.754	2.440.699	

Mánaðarlaun kr. 600.000

Greidd laun á ári	5.330.026	5.232.653	97.373 (2%)
Staðgreiðsla á ári	1.293.974	1.391.347	

*Mismunurinn er 1,47 prósentustig sem jafngildir 10,8% af 13,5%.

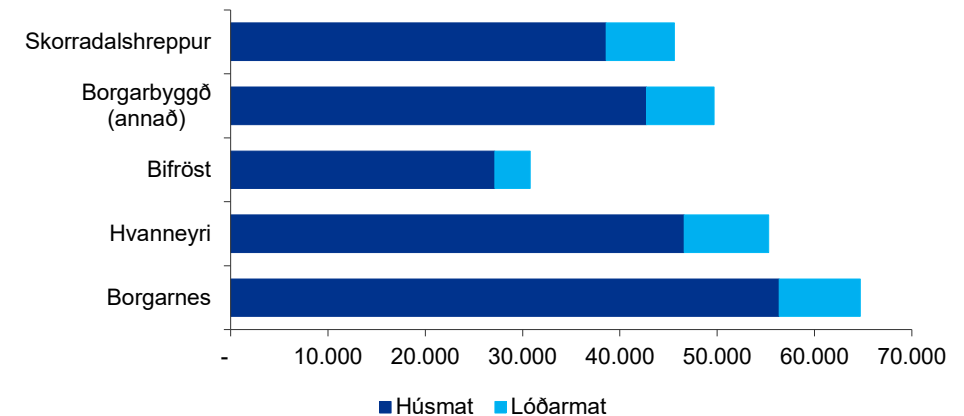
Fasteignamat viðmiðunareignar 2025

- Fasteignamat ræður miklu um álagningu fasteignaskatta og -gjalda á fasteignir.
- Viðmiðunareign Byggðastofnunar er einbýlishús sem er 161,1 m² og 476 m³ og stendur á lóð sem er 808 m².
- Fasteignamat er samanlagt verðmat húss og lóðar og er mismunandi eftir matssvæðum. Innan Borgarbyggðar eru fjögur matssvæði íbúðareigna og Skorradalur er sérstakt matssvæði.
- Í Skorradalshreppi nemur fasteignamatið 45,6 m.kr. Þar af er húsmat 38,6 m.kr.
- Fasteignamat á svæðinu er hæst í Borgarnesi en lægst á Bifröst.
- Fasteignamat í Borgarbyggð er á bilinu 30,8 – 64,7 m.kr. Húsmat er á bilinu 27,1 – 56,4 m.kr.

Fasteignamat viðmiðunareignar 2025 (þ.kr.)			
	Fasteignamat	Húsmat	Lóðarmat
Borgarnes	64.727	56.383	8.344
Hvanneyri	55.302	46.597	8.705
Bifröst	30.769	27.146	3.623
Borgarbyggð (annað)	49.688	42.729	6.959
Skorradalshreppur	45.600	38.592	7.008

Fasteignamat viðmiðunareignar 2025 (þ.kr.)

Heimild: Byggðastofnun

Samanburður álagningar á lögbýli og sumarhús 2025

- Álagningarhlutfall fasteignaskatts (A) er hærra í Skorradalshreppi en í Borgarbyggð.
- Gjald fyrir tæmingu rotþróar er lægra í Skorradalshreppi en í Borgarbyggð árið 2024 vegna leiðréttingar á innheimtu.
- Gjöld fyrir úrgangslosun eru umtalsvert lægri í Skorradalshreppi en í Borgarbyggð.
- Tekjulágir lífeyrisþegar í Borgarbyggð eiga kost á afslætti eða niðurfellingu fasteignaskatts.

Lögbýli/íbúðarhús				
Tegund	Fasteignamat	Borgarbyggð	Skorradalshreppur	Mismunur
Íbúðarhús	49.750.000	174.125	199.000	24.875
Íbúðarhúsalóð	10.100.000	35.350	40.400	5.050
Útihús	17.193.000	60.176	68.772	8.597
Land	7.510.000	26.285	30.040	3.755
Rotþró ¹		15.570	5.500	-10.070
Úrgangslosun ²		99.480	28.000	-71.480
Fasteignamat/álagning	84.553.000	410.986	371.712	-39.274

Sumarhús				
Tegund	Fasteignamat	Borgarbyggð	Skorradalshreppur	Mismunur
Sumarhús	23.430.000	82.005	93.720	11.715
Sumarhúsalóð	2.620.000	9.170	10.480	1.310
Rotþró ¹		15.577	5.500	-10.077
Úrgangslosun		41.500	16.500	-25.000
Fasteignamat/álagning	26.050.000	148.252	126.200	-22.052

¹ Um er að ræða hluta af fullu gjaldi í Skorradalshreppi vegna leiðréttingar á ofinnheimtu.

² Miðað er við býli án búskapar/skepnuhalds í Borgarbyggð.

Framlög Jöfnunarsjóðs

Sameiningarframlög miðað við ársreikninga 2024

Ef sveitarfélögin sameinast greiðir Jöfnunarsjóður sveitarfélaga framlög til viðbótar við þau framlög sem sveitarfélögin njóta í dag vegna sameiningarinnar. Framlögin reiknast á grundvelli niðurstöðu í ársreikning næstliðins árs. Samkvæmt áætlun Jöfnunarsjóðs sem miðast við stöðu sveitarfélaganna samkvæmt ársreikningum ársins 2024 væri um að ræða um 411 m.kr. Framlögin yrðu greidd út á sjö ára tímabili samkvæmt nánara samkomulagi við Jöfnunarsjóð.

	Skýring	Borgarbyggð	Skorradalshreppur	Samtals
Skuldajöfnunarframlag	Til að jafna skuldastöðu sveitarfélaganna, greiða niður skuldir eða draga úr lántöku.	200 m.kr.	0 m.kr.	200 m.kr.
Fast framlag	Til að standa straum af kostnaði við sameininguna sjálfa.	100 m.kr.	100 m.kr.	200 m.kr.
Byggðaframlag	Vegna neikvæðrar íbúapróunar síðustu fimm ár frá sameiningarári.	9 m.kr.	2 m.kr.	11 m.kr.
Samtals		309 m.kr.	102 m.kr.	411 m.kr.

Heimild: Jöfnunarsjóður sveitarfélaga, september 2024

Ný lög um Jöfnunarsjóð sveitarfélaga

Nýlega samþykkti Alþingi lög um Jöfnunarsjóð sveitarfélaga sem fela í sér að útgjaldajöfnunarframlag, tekujöfnunarframlag og fasteignaskattsframlag færð saman í eitt almennt framlag sem tekur mið af útgjaldaþörf umfram mögulegar hámarkstekjur sveitarfélags.

Samkvæmt áætlun Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga myndu framlög til Borgarbyggðar hækka um 178 m.kr. árlega miðað við forsendur ársins 2023. Skorradalshreppur er fær ekki framlög vegna hárna tekna. Það breytist ekki með nýjum úthlutunarreglum.

Sameinað sveitarfélag fengi um 42 m.kr. lægri framlög árlega en Borgarbyggð fengi í nýju úthlutunarkerfi samkvæmt frumvarpi til laga um Jöfnunarsjóð sveitarfélaga en þó 136 m.kr. hærra en Borgarbyggð fékk í eldra úthlutunarkerfi.

Sameinað sveitarfélag myndi halda óskertum framlögum Borgarbyggðar í fjögur ár eftir sameiningu.

Samanburður framlaga skv. tillögum að breytingum á úthlutunarreglum (þ.kr.)			
Sveitarfélag	Eftir breytingar	Fyrir breytingar	Mismunur
Borgarbyggð	1.165.085	987.363	177.722
Skorradalshreppur	0	0	0
Framlög samtals	1.165.085	987.363	177.722
Sameinað sveitarfélag	1.123.253	*	
Mismunur	-41.832		

Í nýju úthlutunarkerfi samkvæmt lögum um Jöfnunarsjóð sveitarfélaga er tekið mið af reiknaðri útgjaldaþörf og hámarkstekjum sveitarfélags, þ.e. mögulegum tekjum ef skattstofnar eru nýttir til fulls.

Háar hámarkstekjur Skorradalshrepps valda því að sveitarfélagið fær ekki framlög.

Við sameiningu leggjast hámarkstekjur sveitarfélaganna saman og verða hærri en hámarkstekjur Borgarbyggðar sem veldur því að framlög skerðast eftir fjögurra ára aðlögunartíma.

